

NORSK LOVTIDEND

Utgitt etter offentlig tiltak ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 47	Utgitt 11 november	1943
--------	--------------------	------

Innhold.	Side
Forordn. om forskrifter til gjennomføring av lov nr. 2 til vern om folkeætten	641
» om tjenesteplikt i industriluftvernet	643
Skr. om bandtvang for hund, når bufe beiter i Øksnes	644
Lov om lægeundersøkelser ved skoler og andre undervisningsanstalter	645
» om endring i lov om særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sykdommer	649
» om endringer i lov om tuberkuloseundersøkelse ved skjermbilledfotografering	650
om endring i lov om husleie	650
» om endringer i lov om småbruk- og boliglån med tilleggslover	651
Forordn. om endring i forskriftene vedr. forvaltning av formue i h. t. lov om frakjenning av norsk statsborgerrett	656

Forordning. (Innenriksdepartementet.)

5 oktbr.

Forskrifter til gjennomføring av lov nr. 2 til vern om folkeætten av 7 januar 1943.

I medhold av § 13 i lov nr. 2 til vern om folkeætten av 7 januar 1943 fastsettes følgende forskrifter:

§ 1. Følgende sykdommer og defekttilstander hos noen av foreldrene kommer først og fremst i betraktning som årsak til avbrytelse av svangerskap etter lovens § 1, punkt 2, for så vidt de er av arvelig art:

- Andsvakhet og evnesvakhet.
- Svære former av psykopati, særlig hos asosiale individer.
- Svær form av alkoholisme.
- Schizofreni.
- Epilepsi.
- St. Veitsdans.
- Blindhet.
- Døvhed.

- i. Svære former av legemlige misdannelser.
- j. Alvorligere former av annen sykdom eller defekttilstand enn ovenfor nevnt.

Abnormt arveanlegg hos noen av foreldrene kan danne grunnlag for avbrytelse av svangerskap etter lovens § 1, punkt 2, selv om vedkommende ikke selv er syk eller synbart defekt, når det abnorme anlegg har gitt seg sikkert til kjenne ved at en eller flere av vedkommendes nærmeste slektninger lider av alvorlig sykdom eller defekttilstand betinget i arv. I disse tilfelle må kvinnens samtykke foreligge.

§ 2. I hver kommune oppnevner ordføreren i møte med formennene en eller flere faste kuratorer som ved behandling av saker om svangerskapsavbrytelse etter lovens § 1, punkt 1, skal bistå kvinner som er sinnssyke, åndsvake eller sjelelig svekkete, når de ikke har verje og ikke selv er i stand til eller skikket til å framsette krav om avbrytelse av svangerskap.

Før det gis tillatelse til avbrytelse av svangerskap etter lovens § 1, punkt 2, skal det være innhentet uttalelse fra verjen eller i tilfelle fra den faste kurator hvis kvinnens sinnstilstand er som nevnt i foregående ledd og hun ikke selv er i stand til eller skikket til å uttale seg om spørsmålet.

§ 3. Godtgjørelsen til de 2 læger som den offentlige læge skal forelegge saken for etter lovens § 6, utres av pasienten selv eller i tilfelle av trygdekasse eller forsorgsvesen.

§ 4. Ved behandling av saker etter lovens § 7 skal by- eller distriktsslagen utfylle et av departementet fastsatt skjema for lægeopplysninger. Berettiget til utfylling av skjemaet er også spesialister i psykiatri og neurologi, politi- og fengslslæger samt overlæger ved sykehus; disse skal dog alltid ekspedere saken gjennom vedkommende by- eller distriktsslæge. Hvor Medisinaldirektøren etter lovens § 7 for et fylke har godkjent en annen læge enn fylkeslægen, skal vedkommende godkjente læge alltid sende sakene til Medisinaldirektøren gjennom fylkeslægen. Fylkeslægen skal føre register over disse saker innen fylket.

§ 5. Den som framsetter krav om avbrytelse av svangerskap etter lovens § 1, punkt 2, skal samtidig stille forslag om seksualinngrep, etter lov nr. 1 til vern om folkeætten av 23 juli 1942, hos den av foreldrene som er syk eller defekt.

§ 6. Avbrytelse av svangerskap må bare foretas av kvalifisert, kirurgisk utdannet læge og kan foruten i offentlig kirurgisk sykehus eller i annet godkjent sykehus også utføres i operasjonstue som er godkjent hertil av Innenriksdepartementet.

§ 7. Utgifter ved avbrytelse av svangerskap etter lovens § 1, punkt 2, bæres av staten. Regninger sendes gjennom fylkeslægen til Innenriksdepartementets Helseavdeling, Sinns-hygienekontoret.

Oslo 5 oktober 1943.

Hagelin.

Forordning. (Politidepartementet.)

2 novbr.

Tjenesteplikt i industriluftvernet.

I medhold av lov om sivilt luftvern av 10 juli 1936 nr. 3 bestemmes:

§ 1. Arbeidsføre menn og kvinner i alderen 14—65 år plikter å gjøre tjeneste som befal eller mannskap i industriluftvernet når de

- a) arbeider i bedrift eller på eiendom som går inn under industriluftvernet, eller
- b) bor eller oppholder seg en vesentlig del av døgnet på bedrift eller på eiendom som går inn under industriluftvernet.

Personer under 18 år må bare brukes til lettere tjeneste så som ordonans- og telefontjeneste.

§ 2. Oppnevning av tjenestepliktige i industriluftvernet foretas av vedkommende luftvernleder. Luftvernlederen skal foreta oppnevningen i samråd med bedriftslederen for den eller de bedrifter som holder til på eiendommen.

Oppnevningen skal skje slik, at den volder minst mulig ulempe for den tjenestepliktige. I første rekke skal tas ut frivillige som finnes skikket for tjenesten.

Luftvernlederen skal sende inn kortfattet oppgave over det oppnevnte befal og mannskap og deres oppsetting i avdelinger til luftvernshjefen i vedkommende luftvernkrets, eller utenfor luftvernkretsen til vedkommende politimester.

§ 3. Den som er tatt ut til tjeneste i industriluftvernet må ikke forlate tjenesten uten tillatelse fra luftvernlederen.

Luftvernlederen avgjør om en tjenestepliktig på grunn av inntrufne omstendigheter skal fritas midlertidig eller varig fra tjenesten. Avgjørelsen treffes i samråd med lederen av den bedrift hvor den tjenestepliktige er ansatt.

§ 4. Vedtak av luftvernlederen etter § 2 eller § 3 kan av den tjenestepliktige eller av den bedrift som han arbeider for, innankes for vedkommende politipresident.

Politipresidenten kan omgjøre en oppnevning som luftvernlederen har foretatt. Han kan kreve at luftvernlederen og bedriften forelegger ham alle nødvendige opplysninger.

2 novbr. Politipresidentens vedtak kan innankes for Politidepartementet.

Anken må i alle tilfelle framsettes skriftlig eller muntlig for den som har fattet vedtaket senest 1 uke etter at den som har rett til å anke over vedtaket har fått melding om det. Anken har ikke oppsettende virkning med mindre den som har fattet vedtaket bestemmer det.

§ 5. De tjenestepiktige må rette seg etter forskrifter og ordre fra luftvernlederen og annet overordnet befal. De skal sette seg nøye inn i de bestemmelser som luftvernmyndighetene har fastsatt om tjenesten.

I den utstrekning en bedrift etter gjeldende forskrifter kan pålegges å utføre luftvernarbeid også utenfor bedriftens område plikter de tjenestepiktige ved bedriften å delta i dette arbeid.

Den som er tatt ut til å møte fram ved flyalarm utenfor arbeidstiden må ikke forlate vedkommende distrikt hvor bedriften ligger uten å ha ordnet med stedfortreder og fått ordningen godtatt av luftvernlederen eller hans stedfortreder.

§ 6. Luftvernlederen bestemmer i samsvar med de fastsatte retningslinjer og i samråd med bedriftslederen hvor ofte de tjenestepiktige skal kalles inn til kurser og øvelser.

De tjenestepiktige skal møte fram til tid og sted som luftvernlederen bestemmer, og rette seg etter de instruksjoner de mottar fra luftvernlederen, hans stedfortreder eller annet overordnet befal.

§ 7. De tjenestepiktige har rett til godtgjørelse for frammøte utenfor arbeidstiden ved flyalarm og til kurser og øvelser.

Godtgjørelse utbetales overensstemmende med de satser som Sosialdepartementet til enhver tid har godkjent; jfr. forordning av 18 desember 1941 om fastsetting av lønns- og arbeidsvilkår og om driftstans m. v.

§ 8. Overtredelse av bestemmelsene i denne forordning eller av bestemmelse eller vedtak som er truffet i medhold av forordningen straffes med bøter eller fengsel inntil 6 måneder etter lov om sivilt luftvern av 10 juli 1936 nr. 3.

Oslo 2 november 1943.

Jonas Lie.

2 novbr. **Skrivelse fra Landbruksdepartementet.**

Herved stadfestes med en redaksjonell endring vedtak av 14 oktober 1943 av ordføreren i Øksnes herred, Nordland fylke, der det i medhold av § 3, 2 ledd, i lov av 9 juli 1926 om ansvar for skade på bufe ved hund er bestemt

at enhver eier eller besitter av hund i Øksnes herred skal 2 novbr. holde hunden i band eller forsvarlig innestengt eller inn-gjerdet i den tid bufe beiter. Denne bestemmelse skal dog ikke gjelde hunder som under lovlig jakt godtgjøres å være ledsaget på forsvarlig måte av eier eller besitter og heller ikke hunder som brukes til gjeting.

**Lov om lægeundersøkelser ved skoler og 4 novbr.
andre undervisningsanstalter. Nr. 1.**

§ 1. Elever, studerende, lærere, funksjonærer og betjening ved offentlige og private undervisningsanstalter og funksjonærer og betjening ved internater for slike anstalter har plikt til å la seg lægeundersøke. Det samme gjelder medlemmer av læreres, funksjonærers og betjenings husstand eller andre, når de bor i undervisningsanstalten eller internatet.

Innenriksdepartementet bestemmer når, på hvilken måte og i hvilken utstrekning undersøkelser skal finne sted, og kan herunder gi særskilte bestemmelser for de enkelte grupper av personer som er nevnt i første ledd, for de enkelte slags og for de enkelte undervisningsanstalter. De som plikter å la seg undersøke, skal møte fram til undersøkelse på det sted som blir bestemt.

Med undervisningsanstalt menes i denne lov enhver skole og ethvert institutt eller kurs for undervisning og opplæring, herunder også barnehager og daghjem for barn. Innenriksdepartementet kan fastsette, at også bestemte institusjoner av liknende art skal regnes som undervisningsanstalter.

§ 2. Styret for privat undervisningsanstalt skal senest en måned etter at denne lov er trådt i kraft, sende melding om anstalten på fastsatt skjema til formannen i helserådet på det sted hvor anstalten ligger.

Ved opprettelse av nye anstalter skal slik melding sendes senest en måned før anstalten begynner sin virksomhet.

Melding kan unnlates i de tilfelle som Innenriksdepartementet bestemmer.

§ 3. Styret eller lederen for undervisningsanstalten skal sørge for, at lægeundersøkelse blir satt i verk.

Helserådets formann og tilsynsutvalg, forstanderskap eller liknende tilsyn ved anstalten skal påse, at styret eller lederen for anstalten sørger for å sette i verk undersøkelsen.

§ 4. Ved hver undervisningsanstalt skal styret ansette egen læge til å utføre undersøkelsene, med mindre Innenriksdepartementet godkjenner en annen ordning.

Som læge bør ansettes vedkommende distriktslæge eller

4 novbr. bylæge. Ansettes annen læge, skal han godkjennes av departementet.

Nr. 1. mentet.

Læge som er ansatt ved en undervisningsanstalt når denne lov trer i kraft, kan med departementets tillatelse fortsette i stillingen.

Lægen plikter å følge de instruksjer som Innenriksdepartementet gir.

Departementet kan bestemme, at visse slags undersøkelser skal foretas ved et sykehus, et institutt eller en diagnosestasjon eller av en spesialkyndig læge som departementet godkjenner.

Departementet kan pålegge offentlig eller privatpraktiserende læge å utføre lægeundersøkelsene ved en undervisningsanstalt. På samme måte kan spesialkyndig læge, sykehus, institutt eller diagnosestasjon pålegges å utføre undersøkelser som nevnt i femte ledd.

For undersøkelser som utføres etter pålegg, har vedkommende krav på godtgjørelse etter regler som departementet gir.

§ 5. Lærere, funksjonærer og betjening ved anstalten er i den vanlige arbeidstid pliktige til uten særskilt godtgjørelse å yte den nødvendige bistand ved undersøkelsene.

§ 6. Hvis noen person som nevnt i § 1, første ledd, lider av tuberkulose som enten er eller antas snart å kunne bli smitteførende, må han ikke delta i undervisningen, bo i anstalten eller i internat ved anstalten eller utføre arbeid der, så lenge tilstanden varer.

Lærere, funksjonærer og betjening som lider av tuberkulose av denne art uten å være arbeidsuføre, kan meddeles tjenestefrihet, oppsies eller avskjediges på samme måte som når vedkommende lider av en sykdom som medfører arbeidsuførhet. For lærere ved skoler som går inn under lov om sær egne foranstaltninger mot tuberkuløse sykdommer av 8 mai 1900 § 10, gjelder bestemmelsene i den nevnte lov.

Melding om tilfelle av tuberkulose skal sendes helserådets formann etter regler som Innenriksdepartementet fastsetter. Anses det ubetenkelig kan departementet etter at helserådets formann har uttalt seg tillate vedkommende å gjenoppta sitt arbeid eller bo i anstalten eller i internat ved anstalten på de vilkår departementet setter. Slik tillatelse kan når som helst tilbakekalles av helserådets formann eller departementet.

§ 7. Hvis noen som etter denne lov er pliktig til å la seg lægeundersøke, vegrer seg ved å bli undersøkt, skal han nektes adgang til undervisningen og til å bo i anstalten eller

internatet eller til å utføre arbeid der. Han kan også nektes 4 novbr.
slik adgang, hvis han selv eller hans foresatte ikke gir de Nr. 1.
opplysninger som forlanges av dem i forbindelse med under-
søkelsene.

Elever av folkeskolen eller framhaldskolen som nektes adgang til undervisningen, anses for å være borte fra undervisningen uten gyldig grunn.

Lærere, funksjonærer og betjening ved en undervisningsanstalt eller ved et internat for en slik anstalt, som vegrer seg ved å bli undersøkt eller som ikke gir de nødvendige opplysninger, kan avskjediges.

§ 8. Helserådets formann, lægene og undervisningsanstaltene skal i forbindelse med undersøkelserne føre de bøker og skjemaer og sende de oppgaver og meldinger som Innenriksdepartementet pålegger dem. Materialet skal oppbevares på den måte departementet bestemmer.

§ 9. Utgiftene ved lægeundersøkelsen — herunder mulige reiseutgifter til spesialundersøkelse — skal utres av anstalten med mindre de i henhold til særskilt bestemmelse av departementet skal utres på annen måte.

Departementet kan bestemme, at de som plikter å la seg undersøke eller enkelte grupper av disse skal betale anstalten et bestemt beløp til undersøkelserne, eller at de skal betale utgiftene ved lægeundersøkelse før de møter fram. Disse bestemmelser gjelder ikke elever av folkeskolen eller framhaldskolen.

Departementet kan tilstå halv skyssgodtgjørelse av staten til lægene for to reiser om året til hver skole for å undersøke elever ved folkeskolen eller elev av framhaldskole som nevnt. Når det er nødvendig for å få utført tuberkulinundersøkelse ved en skole at lægen foretar flere enn to reiser om året, kan det tilstås halv skyssgodtgjørelse av staten for inntil fire reiser om året.

Utgifter til skjemaer og protokoller utres av staten.

§ 10. Undervisningsanstaltens læge skal føre det hygieniske tilsyn med anstalten og påse at forskrifter om reinhold og andre helseforskrifter som gjelder for anstalten blir overholdt.

Er lægen ikke selv formann i helserådet, skal han sende denne melding om sitt tilsyn.

§ 11. Innenriksdepartementet kan bestemme at personer som bor i hjem for skoleelever eller studerende, eller som utfører arbeid der, skal lægeundersøkes. Blir slik bestemmelse ikke etterkommet, kan departementet forby hjemmet å ta imot elever eller studerende.

4 novbr.

Nr. 1. Departementet kan også bestemme, at den som vil la skoleelever eller studerende få opphold i sitt hjem, mens de går på skole eller studerer, skal la seg selv og andre som bor i hjemmet lægeundersøke. Den som ikke etterkommer slik bestemmelse, må ikke ta imot elever eller studerende.

Departementet gir nærmere regler om undersøkelserne og om hvorledes utgiftene til dem skal utres.

Innenriksdepartementet kan bestemme, at personer som lider av tuberkulose som enten er eller antas snart å kunne bli smitteførende, ikke må bo i hjem for skoleelever eller studerende eller utføre arbeid der. Det kan også gi forbud mot at noen lar skoleelever eller studerende ta opphold i et privat hjem, hvor det bor noen som lider av slik sykdom.

§ 12. Læger og personer som hjelper til ved lægeundersøkelserne skal iakttå taushet om det som blir betrodd dem under utførelsen av undersøkelsen, eller som de under denne får rede på om folks legems- eller sykdomsforhold.

§ 13. Departementet kan gjøre unntak fra bestemmelsene i denne lov.

Departementet avgjør i tvilstilfelle med endelig virkning om noen etter denne lov eller bestemmelser som er gitt i henhold til loven, plikter

- a) å la seg lægeundersøke eller gi slike opplysninger som nevnt i § 7,
- b) å sende melding som nevnt i § 2 eller sette i verk lægeundersøkelse (§ 3),
- c) å yte bistand ved undersøkelserne (§ 5),
- d) å foreta undersøkelse etter pålegg (§ 4, sjette ledd).

Departementet avgjør også med endelig virkning tvister om den godtgjørelse som tilkommer læge, sykehus m. v. for undersøkelse som utføres etter pålegg i henhold til § 4, sjette ledd, og tvister om hvem som skal utre utgiftene til lægeundersøkelser m. v. (§§ 9 og 11).

§ 14. Departementet kan gi nærmere forskrifter til utfylling og gjennomføring av denne lov.

§ 15. Forsettlig eller uaktsom overtredelse av denne lov eller av forskrifter som er gitt i henhold til den straffes med bøter eller fengsel inntil 3 måneder.

§ 16. Denne lov trer i kraft straks for internatskoler, skolehjem og husmorskoler. For de øvrige undervisningsanstalter trer loven i kraft 1 juli 1944.

Fra samme tid oppheves bestemmelsene i § 11 i lovene om folkeskolen på landet og i kjøpstedene av 16 juli 1936 og

§ 31, punkt 3, i lov om høgre almenskoler av 10 mai 1935 4 novbr.
for så vidt angår ansettelse av skolelæge, og § 46 i lov om Nr. 1.
høgre almenskoler av 10 mai 1935.

Oslo 4 november 1943.

Quisling.
Ministerpresident.

Hagelin.

F. Thrana.

Sjef for Innenriksdepartementet.

Lov om endring i lov om særegne foran- 4 novbr.
staltninger mot tuberkuløse sykdommer av Nr. 2.
8 mai 1900.

I.

I lov om særegne foranstaltninger mot tuberkuløse syk-
dommer av 8 mai 1900 skal § 10, fjerde til syvende ledd, lyde
slik:

Ingen må ansettes som lærer ved en folkeskole eller en
privat barneskole, en fortsettelseskole, en høyere almenskole,
en ungdomskole eller en lærerskole uten å ha framlagt læge-
erklæring om at han ikke lider av tuberkulose som er smitte-
førende eller antas å kunne bli det.

Lægeerklæring som nevnt i foregående ledd skal være ut-
stedt i samhøve med bestemmelser som blir gitt i henhold til
lov om lægeundersøkelser ved skoler og andre undervisnings-
anstalter av 4 november 1943.

En lærer ved slik skole som nevnt i fjerde ledd kan gis
avskjed av ansettelsesmyndigheten, hvis han på grunn av be-
stemmelsene i lov om lægeundersøkelser ved skoler og andre
undervisningsanstalter av 4 november 1943 § 6 har vært tje-
nestefri i minst ett år.

Det departement som helsevesenet hører under, kan gjøre
foranstående bestemmelser om lærere gjeldende også for
andre skoler enn de som er nevnt i paragrafens 4 ledd.

II.

De tidligere bestemmelser i lov om særegne foranstalt-
ninger mot tuberkuløse sykdommer av 8 mai 1900 § 10, fjerde
til syvende ledd, blir fortsatt gjeldende for de enkelte skoler,
inntil lov om lægeundersøkelser ved skoler og andre under-
visningsanstalter av 4 november 1943 blir gjennomført for dem.

Oslo 4 november 1943.

Quisling.
Ministerpresident.

Hagelin.

F. Thrana.

Sjef for Innenriksdepartementet.

4 novbr. **Lov om endringer i lov om tuberkulose-**
Nr. 3. undersøkelse ved skjermbilledfotografe-
ring av 30 april 1942.

I lov om tuberkuloseundersøkelse ved skjermbilledfoto-
 grafering av 30 april 1942 skal § 5 lyde slik:

I den utstrekning Innenriksdepartementet bestemmer,
 plikter helseråd og politi å yte bistand ved gjennomføringen
 av denne lov.

Innenriksdepartementet kan pålegge arbeidsgivere å yte
 bistand ved skjermbilledfotografering av arbeidere og funk-
 sjonærer på arbeidsplassene samt å stille lokale med lys og
 varme til rådighet mot godtgjørelse som fastsettes av departe-
 mentet.

Det kan også pålegge dem å betale samlet for sine arbei-
 dere og funksjonærer den avgift som er fastsatt i § 2. Arbeids-
 giverne kan kreve avgiften refundert av den enkelte arbeider
 eller funksjonær ved trekk i lønnen.

Trekk i lønn for arbeidere og andre lønnsinntakere til-
 lates ikke for fravær fra arbeidet på grunn av frammøte til
 skjermbilledfotografering etter denne lov.

Oslo 4 november 1943.

Q u i s l i n g.

Ministerpresident.

Hagelin.

Sjef for Innenriksdepartementet.

F. Thrana.

4 novbr. **Lov om endring i lov om husleie av 16**
Nr. 4. juni 1939.

I lov om husleie av 16 juni 1939 skal følgende bestem-
 melser lyde så:

§ 38, fjerde til sjuende ledd:

Oppsiing kan ikke av retten kjennes ugyldig:

- 1) når nedrivning eller ombygging av eiendommen fører med
 seg at utleid leilighet eller rom må fravikes,
- 2) når det foreligger vesentlig misligholdelse av leieavtalen
 fra leierens side.

Med mindre særlige grunner gjør det rimeligt kan retten
 ikke kjenne en oppsiing ugyldig:

- 1) når leieren skal fratre stilling som hushjelp, vaktmester
 eller portner i eiendommen,
- 2) når leieren har leid leiligheten eller rommet i egenskap
 av arbeidstaker ved utleierens bedrift, men skal tre ut
 av arbeidsforholdet, likevel så at retten skal påse at opp-
 siinga ikke blir brukt som kampmiddel i arbeidstvist,

3) når staten eller en kommune er utleier og leieren uttrer 4 novbr.
av statstjenesten eller den kommunale tjeneste eller når Nr. 4.
en slik leier blir forflyttet eller selv ikke lenger bor i
leiligheten eller rommet.

Oppsiing av leierens ektefelle eller barn som vil fortsette
leieforholdet i samsvar med reglene i § 31, kan ikke kjennes
ugyldig når det gjelder en leieavtale av den art som er nevnt
i foregående ledd.

Reglene i denne paragraf kan ikke fravikes ved avtale
til skade for leieren.

§ 41, post 4:

at unnataket i § 37, annet ledd, tredje punktum, og i § 38,
tredje ledd, ikke skal gjelde for familier med barn under
16 år som bor på ett rom.

§ 42, første ledd:

Twistemål mellom utleier og leier om leieforhold etter
denne lov hører under de alminnelige domstoler med mindre
saken i henhold til §§ 23, 27 og 28 eller §§ 43—45 skal be-
handles av bygningsrådet (forliksrådet) eller husleieretten
(overskjønnsretten). Ankefristen er 14 dager. For øvrig gjel-
der reglene i lov om rettergangsmåten for tvistemål.

§ 44, første ledd:

Husleierettens skjønnsmessige avgjørelser etter § 14, nest
siste ledd, § 18, jfr. § 14, nest siste ledd, §§ 35, 36 og 38
og § 40, tredje punktum, kan bringes inn for en overskjønns-
rett innen 14 dager etter at avgjørelsen er forkynt. For andre
avgjørelser av husleieretten gjelder reglene om anke og
kjøremål til lagmannsrett i lov om rettergangsmåten for
tvistemål, likevel slik at ankefristen er 14 dager.

Oslo 4 november 1943.

Quisling.

Ministerpresident.

J. A. Lippestad.

Sjef for Sosialdepartementet.

F. Thrana.

Lov om endringer i lov om småbruk- og 4 novbr.
boliglån av 23 juli 1915 med tilleggslover. Nr. 5.

I.

Følgende paragrafer i loven skal heretter lyde så:

§ 10. I hvert herred skal det være ei småbruk- og bolig-
nemnd. Er det flere sokn i herredet kan bankstyret etter
framlegg eller uttalelse fra ordføreren vedta at det skal være
særskilt nemnd for hvert sokn.

4 novbr.

Nr. 5.

Nemnda har fem medlemmer. Formannen blir oppnevnt av bankstyret, og de fire andre medlemmene med personlige varamenn blir oppnevnt av ordføreren i kommunen i møte med formennene. Blant de fire medlemmene oppnevner bankstyret en varaformann. Alle oppnevningene gjelde inntil videre, men ikke for mer enn fire år. Minst ett av medlemmene skal være jordbrukskyndig og ett bygningskyndig. Enhver som ikke har fylt 60 år, er pliktig til å ta imot oppnevning. Om rett og plikt til å ta imot oppnevning gjelder ellers på tilsvarende måte § 3, med unnatak av annet ledd, i forordningen av 21 desember 1940 om endringer i kommunelovene av 10 juni 1938. Krav om å bli fritatt for oppnevning blir avgjort av fylkesmannen med høve til å anke til Sosialdepartementet.

Den som har gjort tjeneste i fire år kan unnslå seg for likså lang tid.

Dersom omsynet til bankens tarv krever det, kan bankstyret pålegge ordføreren å foreta nyoppnevning av enkelte eller alle kommuneoppnevnte medlemmer og varamenn. Den som får sin oppnevning tilbakekalt, kan anke saka inn for Sosialdepartementet til endelig avgjerd.

§ 10 a. Nemndene utfører det som er pålagt dem i denne loven eller med heimel i loven. Etter krav fra banken eller kommunen skal nemndene førebu saker som gjelder banken eller lånerne. Nemndene skal ellers utføre den som blir pålagt dem av banken eller Sosialdepartementet.

Sosialdepartementet gir, etter framlegg fra bankstyret, nærmere forskrifter om de gjøremåla som nemnder, nemndutvalg og nemndformenn skal ha, om behandlingsmåten for sakene og om hvorledes nemndene ellers skal virke.

§ 10 b. Nemndformannen representerer nemnda og leder dens virksomhet under fullt personlig ansvar. Han skal legge fram for nemnda de saker som ikke etter særskilt bestemmelse hører under formannen aleine. Er det ikke tid til å legge ei sak fram uten å utsette berettigete omsyn for å bli satt til side, skal formannen i første møte etter at vedtak i saka er gjort, gjøre de andre medlemmene av nemnda kjent med vedtaket.

I de saker som nemndformannen legger fram for nemnda har medlemmene plikt til å uttale seg, men nemndformannen gjør vedtaket etter eget omdømme. Vedtaket skal gjøres i møte med medlemmene. På møtet må minst halvdelen av medlemmene være til stede. Er et medlem av nemnda ikke enig i det vedtaket nemndformannen gjør, er han pliktig til å si fra og kreve sin mening bokført. Gjør han ikke det, anses

han som enig med nemndformannen og medansvarlig for ved- 4 novbr.
taket. Nr. 5.

Ingen må ta del i nemndbehandling av ei sak som han sjøl har interesse i eller som gjelder noen som han er så nær i slektskap med som søskenbarn eller likså nær i svogerskap.

§ 10 c. Nemndformannen har et fast årlig vederlag og dessuten betaling for takster som de andre medlemmene av nemnda; jfr. § 77. Det faste vederlag blir fastsatt av ordføreren i møte med formennene. De vedtaka som ordføreren gjør om vederlaget, kan både bankstyret og nemndformannen anke inn for Innenriksdepartementet. Ordføreren kan vedta at en nemndformann i tillegg til det faste vederlaget skal få skysspenger for reiser over ei viss lengde.

De andre nemndmedlemmene har ikke annet vederlag enn betaling for takster. Er arbeidet betydelig, kan ordføreren likevel i møte med formennene gjøre vedtak om særskilt vederlag til dem.

Herredskassa betaler vederlaget til nemndformannen og de andre utgiftene til nemnda.

Innenriksdepartementet kan når det finner grunn til det, gi regler om særskilt vederlag til nemndene for oppdrag etter § 10 a, tredje punktum.

§ 12, annet ledd. Brukets låneverdi (§ 13) må ikke være over kr. 25 000 for nybrottsbruk og for husmanns-, bygsel- og leilendingsbruk. For andre småbruk må låneverdien ikke være over kr. 15 000. Ved utviding av bruk må låneverdien av de tilkjøpte jordstykker og den eiendom lånsøkeren har fra før, tilsammen ikke være over den sist nevnte grensa. Når lånet er til oppretting, utviding eller erverving av bruket, må kjøpesummen være rimelig i forhold til eiendomsprisene i egnen.

§ 19, annet ledd. Dersom nemnda svarer ja på dette og det ellers ikke ligger føre noe som nemnda på forhånd finner bør utelukke lånsøkeren fra å få lån, befares bruket av et arbeidsutvalg, som består av formannen og to medlemmer av nemnda, som formannen tar ut for hver sak; den ene skal være jordbrukskyndig og den andre bygningskyndig. I tilhøvet mellom formannen og medlemmene av arbeidsutvalget gjelder reglene i § 10 b på tilsvarende måte.

§ 19, siste ledd. Dersom nemnda nekter å fremme lånsøknaden (jfr. annet ledd i denne paragrafen) kan lånsøkeren klage til ordføreren som avgjør klagen i møte med formennene.

§ 22. Mot tinglyst pantebrev sender banken lånebeløpet til herredskassereren eller i unnatakstilfelle til en annen kas-

4 novbr. serer som ordføreren i møte med formennene har oppnevnt
Nr. 5. og banken har godkjent. Kassereren forvalter beløpet på vegne av banken. Lånet blir betalt ut ved tilvising av banken etter framlegg fra nemndformannen. Banken fastsetter etter framlegg fra nemndformannen hvor mange deler lånet kan tilvises i. Et lån kan som regel ikke kreves tilvist i mer enn fire deler. Til heile lånet er utbetalt, bør den delen som er ubrukt settes inn i sparebank og gjøres rentebærende for låneren. Herredskassereren kan ikke, selv om låneren samtykker, bruke noen del av lånet til å dekke skatter eller andre forpliktelser som låneren har overfor kommunen.

Den delen av lånet som er gitt til bygging blir som regel først tilvist etter hvert som arbeidet går fram i samsvar med planen. Banken kan gi nemndformannen fullmakt til å tilvise til dekning av byggeutgifter etter hvert som de løper på, opp til en viss sum som banken på forhånd fastsetter i hvert enkelt tilfelle. Bestemmelsen i første ledd, fjerde punktum, gjelder ikke for slike tilvisinger. Siste delen av lånet kan ikke utbetales før heile byggearbeidet er ferdigt og godkjent av banken.

I framlegg til banken om å tilvise lånemidler skal nemndformannen i store drag gjøre greie for det arbeidet som er gjort og det som står igjen. Når det er spørsmål om å gi fullmakt etter reglene i annet ledd skal formannen dessuten opplyse hvorledes pengene skal brukes. Gjelder det siste delen av lånet, skal han etter undersøking på stedet gi fråsegn om han har funnet at byggearbeidet er fullført etter planen eller om det ligger føre mangler og i så fall hvilke det er. Undersøkinga skal gjøres sammen med et annet medlem av nemnda, helst det byggekyndige, eller en annen kyndig og pålitelig mann. Han skal skrive under på fråsegna sammen med nemndformannen. Medunderskriveren har i tilfelle krav på betaling av låneren for undersøkinga. Betalinga blir fastsatt i de forskriftene som blir gitt etter § 10 a, annet ledd.

Før byggearbeidet blir satt i gang, skal nemndformannen påse at låneren enten kan skaffe de midlene som trengs utenom lånet til å fullføre bygget etter planen, eller at han kan godtgjøre at byggearbeidet likevel kan bli fullført.

Bankstyret kan gi nærmere forskrifter om utbetaling av lånet.

§ 22 a. Heile lånet må være brukt innen to år etter at det blir sendt til utbetaling, i fall banken etter søknad ikke har gått med på å forlenge fristen. Blir fristen oversittet, kan låneren ikke kreve lånet utbetalt, men banken kan gå med på heil eller delvis utbetaling når særlige grunner ligger føre.

Er et lån bare delvis brukt når fristen er ute, kan banken 4 novbr.
inndra den delen av lånet som alt er utbetalt. Nr. 5.

Ved utgangen av hvert år skal kassereren gi oppgave til banken over det som står igjen på lån som er sendt over til utbetaling. Oppgaven blir gitt etter nærmere regler fastsatt av bankstyret.

§ 22 b. Herredet er ansvarligt for tap som blir påført banken ved pliktstridig åtferd av herredskassereren eller annen kasserer som ordføreren har oppnevnt etter § 22, første ledd.

§ 38. I hver by skal det være ei bolignemnd. I herreder kan bankstyret etter framlegg eller utalelse fra ordføreren vedta at det skal skipes særskilt bolignemnd. I så fall skal den nemnda som er skipa etter § 10 kalles småbruknemnd og bare ha å gjøre med lån etter kapitel 2 og 3.

Bolignemnda har tre medlemmer. Formannen blir oppnevnt av bankstyret, og de to andre medlemmene med personlige varamenn blir oppnevnt av ordføreren i møte med formennene.

Bankstyret oppnevner et av de to medlemmene til varaformann.

Det som er fastsatt i §§ 10—10 c gjelder på tilsvarende måte for bolignemnda så langt det høver og slik at føresegnene om et jordbrukskyndigt medlem av nemnda her faller bort.

§ 46, første og annet ledd. Når søknaden er mottatt av formannen i bolignemnda trer nemnda sammen og avgir erklæring om lånsøkeren fyller vilkåra i § 39. Dersom nemnda svarer ja på dette og det ellers ikke ligger føre noe som nemnda på forhånd finner bør utelukke lånsøkeren fra å få lån, foretar nemnda befarings av eiendommen. Når det blir søkt om lån i henhold til § 1 II og i det tilfelle som er nevnt i § 44, siste punktum, skjer befaringsen ved bolignemnda i det herred, hvor lånsøkeren vil føre opp, fullføre eller erverve bolig.

Under befaringsen skal nemnda:

§ 51. De forskrifter som er gitt for småbruklån i §§ 22—22 b skal gjelde på tilsvarende måte for boliglån etter dette kapitlet.

II.

Denne lov trer i kraft 1 januar 1944.

Oslo 4 november 1943.

Quisling.

Ministerpresident.

J. A. Lippestad.
Sjef for Sosialdepartementet.

F. Thrana.

5 novbr.

Forordning. (Finansdepartementet.)

Endring i forskriftene vedrørende forvaltning av formue i henhold til lov nr. 1 av 20 mai 1943 om frakjenning av norsk statsborgerrett.

Med heimel i § 8, første ledd, i ovennevnte lov bestemmes følgende endring i forskriftene av 3 juli 1943:

Forskriftenes § 1 skal lyde således:

§ 1. Til å forestå forvaltningen av beslaglagt eller inn-dratt formue i henhold til lov nr. 1 av 20 mai 1943 om frakjenning av norsk statsborgerrett opprettes et Likvidasjonstyre som er underlagt Finansdepartementet, og som består av en leder (likvidator) og 2 rådgivere.

Med samtykke av Finansdepartementet kan Likvidasjonstyret opprette underavdelinger med sammensetning som foran nevnt. Medlemmene av styret i underavdelingene oppnevnes av Finansdepartementet.

Oslo 5 november 1943.

Per von Hirsch,
fung.

Utgiver: Byråsjef C. Lampe.

Grøndahl & Søn boktrykkeri. Oslo.